Finanțat de Uniunea Europeană

Ministerstwo Sprawiedliwości

Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale
Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție

unicef pentru fiecare copil

FOAIA DE PARCURS
– SINTEZĂ -
PREVENIREA ȘI COMBATEREA VIOLENȚEI ÎMPOTRIVA COPILULUI ÎN ROMÂNIA
2027-2031

Noiembrie 2026

CUPRINS

De ce o Foaie de parcurs pentru România? 3

Cum a fost elaborată Foaia de parcurs 4

Cifre-cheie 5

Opt bariere sistemice de depășit 7

Priorități comune, schimbări pentru copii 8

Cele șapte direcții și 26 rezultate strategice urmărite pentru copii 9

› **Direcția 1:** Cadru legislativ consolidat și actualizat 10

› **Direcția 2:** Guvernanță, coordonare între instituții și capacitate consolidate 11

› **Direcția 3:** Servicii specializate integrate pentru copiii victime și martori ai violenței 12

› **Direcția 4:** Profesioniști pregătiți și sprijiniți 13

› **Direcția 5:** Părinți sprijiniți, relații fără violență 14

› **Direcția 6:** Prevenire și intervenție timpurie pentru reducerea riscurilor 15

› **Direcția 7:** Date folosite pentru decizii mai bune 16

Calendarul implementării 2027-2031 17

Cine implementează și cum participă copiii 18

Document elaborat în cadrul proiectului *„Consolidarea răspunsului la violența împotriva copiilor prin politici mai bine fundamentate și capacitate instituțională îmbunătățită”,* finanțat de Uniunea Europeană prin Instrumentul de Sprijin Tehnic, la solicitarea Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale din România și a Ministerului Justiției din Polonia și implementat cu asistență tehnică asigurată de UNICEF România și UNICEF Polonia.

Acest document a fost elaborat cu asistența financiară a Uniunii Europene. Opiniile exprimate în acest document nu pot fi în niciun fel considerate ca reflectând poziția oficială a Uniunii Europene.

Opiniile exprimate în acest document aparțin autorilor și nu reflectă neapărat poziția UNICEF.

De ce

O FOAIE DE PARCURS PENTRU ROMÂNIA?

Fiecare copil are dreptul să crească în siguranță și să primească ajutor atunci când este afectat de violență. Experiențele de violență pot afecta sănătatea, dezvoltarea, educația și relațiile copilului, cu efecte care se pot manifesta pe tot parcursul vieții.

Fiecare copil merită grijă și protecție. Atunci când copiii vorbesc despre violență, adulții și instituțiile au responsabilitatea să îi asculte, să îi creadă și să acționeze.

În 2025, Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului au înregistrat 20.403 cazuri de abuz, neglijare și exploatare. Aceste cazuri reprezintă însă numai o parte a fenomenului care ajunge în evidența instituțiilor.

Studiul național de prevalență realizat în cadrul proiectului arată o realitate mai amplă: 28,2% dintre copii, adică peste un milion de copii, au fost afectați de cel puțin o formă de violență pe parcursul vieții, iar 16,2%, aproximativ 600.000 de copii, în cele 12 luni anterioare cercetării.

Violența poate apărea acasă, la școală, în comunitate sau în mediul digital și implică adesea persoane cunoscute copilului. O experiență de violență începută într-unul din aceste medii poate continua și se poate amplifica în altul.

Prioritatea în acest moment este implementarea. Protecția trebuie să însoțească fiecare copil oriunde se află - acasă, la școală, în comunitate și în mediul online - și să funcționeze ca un singur răspuns coordonat, nu ca răspunsuri izolate la diferite forme de violență.

România își reînnoiește angajamentul

Din 2017, România face parte din Parteneriatul Global pentru Eliminarea Violenței împotriva Copiilor ca Pathfinding Country (țară pionieră). La conferințele ministeriale de la Bogota (2024) și București (2025), România și-a reafirmat angajamentul de a extinde accesul copiilor victime ale violenței la servicii de protecție și sprijin, cu obiectivul de a ajunge la 135.000 de copii sprijiniți până în 2030.

Ce aduce Foaia de parcurs

Pentru prima dată, țara noastră dispune de o Foaie de parcurs pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva copilului, construită pe baza dovezilor și a contribuțiilor directe ale copiilor.

Foaia de parcurs stabilește măsurile prioritare pentru ca prevenirea, identificarea timpurie și răspunsul la violența împotriva copiilor să funcționeze mai eficient și mai coordonat.

Documentul urmărește:

- prevenirea violenței înainte ca aceasta să se producă
- identificarea mai rapidă a copiilor aflați în situații de risc
- acces mai ușor la raportare și sprijin
- servicii coordonate între protecția copilului, educație, sănătate, poliție și justiție
- servicii accesibile tuturor copiilor afectați de violență sau în situații de vulnerabilitate
- utilizarea datelor pentru monitorizarea progresului și îmbunătățirea intervențiilor.

CUM A FOST ELABORATĂ
FOAIA DE PARCURS

Dovezile, experiențele copiilor și consultările cu instituții, ONG-uri și organizații profesionale au fundamentat prioritățile și măsurile incluse în Foaia de parcurs

Documentul a fost elaborat în cadrul proiectului *„Consolidarea răspunsului la violența împotriva copiilor prin politici mai bine fundamentate și capacitate instituțională îmbunătățită”*, finanțat de Uniunea Europeană prin Instrumentul de Sprijin Tehnic. Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție (ANPDCA) a coordonat implementarea proiectului în România și procesul de elaborare a Foii de parcurs, cu sprijinul tehnic al UNICEF România.

În România, proiectul a urmărit generarea și integrarea dovezilor necesare fundamentării politicilor publice privind prevenirea și răspunsul la violența împotriva copiilor. Patru studii - analiza fenomenului, evaluarea cadrului normativ, cartografierea serviciilor, evaluarea capacității profesioniștilor și analiza practicilor europene privind răspunsurile multidisciplinare și interinstituționale la violența împotriva copiilor - au stat la baza direcțiilor strategice și a măsurilor propuse în Foaia de parcurs.

ETAPELE CONSULTĂRII

2025-2026
4 studii, 551 profesioniști care lucrează direct cu copii victime, 412 instituții și organizații chestionate, 2.106 respondenți în ancheta națională reprezentativă privind prevalența violenței.

8 septembrie 2026
Atelier tehnic cu 33 de reprezentanți ai instituțiilor, autorităților și organizațiilor responsabile.

25 septembrie 2026
Dezbatere în Consiliul de Coordonare de pe lângă ANPDCA, cu participarea reprezentanților Consiliului Consultativ al Copiilor.

Consultarea copiilor
Consiliul Național al Elevilor (Biroul Executiv și Adunarea Generală) și 100 de adolescenți consultați prin platforma digitală U-Report.

Octombrie 2026
După consultări: revizuirea și aprobarea Foii de parcurs pentru perioada 2027-2031.

ROMÂNIA A ASCULTAT VOCEA COPIILOR

Peste 1.000 de copii au contribuit direct la cercetările realizate în cadrul proiectului. Au participat copii din mediul urban și rural, copii din comunități marginalizate, copii romi, copii cu cerințe educaționale speciale, copii aflați în sistemul de protecție specială, copii aflați în detenție și mame minore.

Experiențele și recomandările lor au contribuit la definirea priorităților incluse în Foaia de parcurs.

Copiii au transmis un mesaj clar:

- adulții trebuie să intervină mai rapid,
- copiii trebuie să știe unde pot solicita ajutor
- mecanismele de raportare trebuie să fie accesibile, sigure și de încredere.

Cifre-cheie

CÂT DE RĂSPÂNDITĂ ESTE VIOLENȚA ÎMPOTRIVA COPIILOR

28,2%

– peste 1 milion de copii–

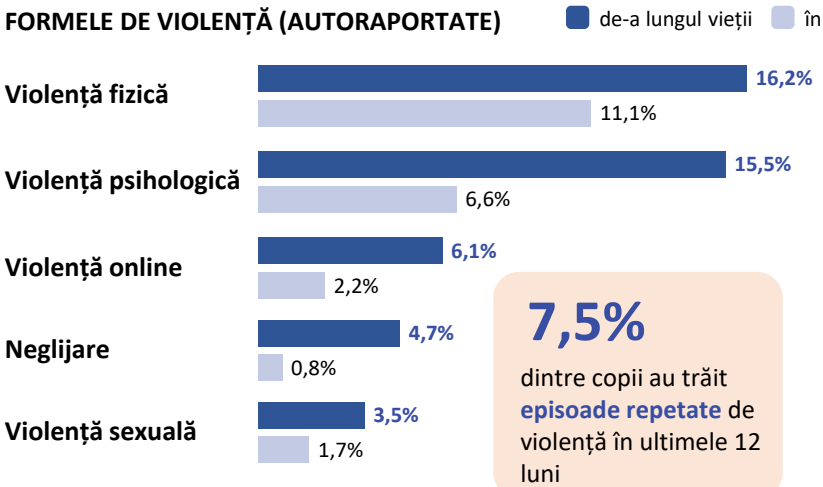
au trăit cel puțin o formă de violență de-a lungul vieții
(26,9% - violență în mediul fizic, 6,1% - violență facilitată de tehnologie)

16,2%

– aproximativ 600.000 de copii –

au fost afectați de violență în cele 12 luni anterioare cercetării

FORMELE DE VIOLENȚĂ (AUTORAPORTATE)

7,5%

dintre copii au trăit **episoade repetate** de violență în ultimele 12 luni

4,0%

dintre copii au fost afectați de **mai multe forme** de violență în ultimele 12 luni

Raportarea, un punct critic

67%

dintre copii au spus cuiva despre ultimul incident

→

12%

dintre ultimele incidente au ajuns în atenția autorităților

Copiii care au trăit experiențe de violență spun cel mai adesea unui părinte, prieten sau profesor. Informația nu ajunge întotdeauna la autoritățile competente.

Copiii trebuie să poată cere ajutor în siguranță, iar adulții să știe cum să îi protejeze.

Sursa: Studiu privind prevalența violenței împotriva copiilor în România, 2026, realizat în cadrul proiectului „Consolidarea răspunsului la violența împotriva copiilor prin politici mai bine fundamentate și capacitate instituțională îmbunătățită", finanțat de Uniunea Europeană prin Instrumentul de Sprijin Tehnic, la solicitarea Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale din România și a Ministerului Justiției din Polonia și implementat cu asistență tehnică asigurată de UNICEF România și UNICEF Polonia.

Unde se produce violența

Referitor la ultimul incident petrecut în persoană relatat de copii:

43%
au avut loc la școală

17%
au avut loc spații publice din comunitate

15%
au avut loc acasă

Agresiunile trec dintr-un mediu în altul: ce începe față în față poate continua în mediul online și invers. Sprijinul trebuie să țină seama de întreaga experiență a copilului.

Cine sunt agresorii

În incidentele recente petrecute față în față, cu un singur agresor:

76%
agresorul este un copil sau un adolescent

60%
agresorul este un coleg sau un prieten

Prevenirea trebuie să abordeze atât relațiile dintre copii, cât și comportamentele adulților care normalizează lovirea, umilirea, intimidarea.

Riscuri diferite, sprijin adaptat

7-13 ani	mai expuși violenței fizice
10-13 ani	expuși la niveluri mai ridicate de violență psihologică
14-17 ani	mai expuși violenței sexuale și celei facilitate de tehnologie

Riscurile se pot cumula. Datele trebuie să orienteze sprijinul către copiii și familiile care au cea mai mare nevoie

Studiul identifică niveluri mai ridicate ale unor forme de violență pentru copiii cu dizabilități sau probleme de sănătate și pentru copiii din familii afectate de conflicte, probleme de sănătate mintală sau dependențe, precum și niveluri crescute ale unor forme de violență în familii reconstituite sau monoparentale.

Constatările calitative evidențiază vulnerabilități și pentru copiii din comunități marginalizate, copiii romi, copiii cu părinți plecați în străinătate, copiii din servicii rezidențiale, centre de detenție, precum și mamele minore.

Sursa: Studiu privind prevalența violenței împotriva copiilor în România, 2026, realizat în cadrul proiectului „Consolidarea răspunsului la violența împotriva copiilor prin politici mai bine fundamentate și capacitate instituțională îmbunătățită”, finanțat de Uniunea Europeană prin Instrumentul de Sprijin Tehnic, la solicitarea Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale din România și a Ministerului Justiției din Polonia și implementat cu asistență tehnică asigurată de UNICEF România și UNICEF Polonia.

Opt

BARIERE SISTEMICE DE DEPĂȘIT

România are un cadru legal și instituțional extins. Studiile arată însă bariere care întârzie protecția și sprijinul pentru copii. Acestea se potențează reciproc: o sesizare întârziată, servicii greu accesibile și instituții care lucrează separat pot prelungi expunerea copilului la violență. Sistemul funcționează mai ales în logica reacției la consecințele violenței, nu a prevenirii ei.

1 Cadru normativ și procedural insuficient armonizat

Reglementări și proceduri sectoriale insuficient corelate, care limitează răspunsul integrat și adaptarea la formele noi de violență.

2 Guvernanță și coordonare fragmentate

Mecanisme insuficient consolidate de coordonare, responsabilizare și schimb de informații între sectoare, mai ales în domeniul prevenirii.

3 Identificare și raportare întârziate

Identificare târzie a situațiilor de risc și decalaj între semnalare, sesizare și protecție. Potențialul de identificare timpurie al sistemelor de educație și sănătate este insuficient valorificat.

4 Prevenire insuficient instituționalizată

Funcția preventivă rămâne insuficient integrată în sistem. Prevenirea universală este dependentă de inițiative punctuale, cu o conectare limitată cu serviciile de prevenire pentru copii și familii în situații de vulnerabilitate.

5 Norme sociale care tolerează violența

Persistența atitudinilor și practicilor care normalizează violența, inclusiv pedeapsa corporală și umilirea, reduce recunoașterea, raportarea violenței, solicitarea sprijinului și posibilitatea intervenției timpurii.

6 Capacitate instituțională și profesională inegală

Capacitate diferită a profesioniștilor (la nivel teritorial și între sectoare de activitate) privind identificarea, evaluarea și gestionarea situațiilor de violență, recunoașterea formelor mai puțin vizibile de violență și cooperarea cu familia.

7 Acces inegal la servicii specializate

Serviciile de reabilitare și reintegrare pentru copiii afectați de violență sunt insuficiente și nu sunt disponibile în aceeași măsură în toate zonele țării.

8 Date fragmentate și insuficient utilizate

Sisteme de date insuficient interoperabile și utilizarea limitată a evidențelor pentru planificare, alocarea resurselor, monitorizare și evaluare.

Schimbarea urmărită: sprijin timpuriu pentru copii și familii, un răspuns coordonat după sesizare și servicii continue pentru reabilitare. Datele despre riscuri trebuie urmate de asumarea responsabilității și alocarea de resurse pe termen lung.

FOAIA DE PARCURS 2027-2031

PRIORITĂȚI COMUNE, SCHIMBĂRI PENTRU COPII

Foaia de parcurs oferă un cadru unitar pentru prioritizarea, coordonarea și orientarea intervențiilor instituționale și intersectoriale, în vederea prevenirii și combaterii violenței împotriva copilului. Ea completează strategiile existente și sprijină îndeplinirea angajamentelor României.

Pentru copii, schimbarea înseamnă ajutor la timp, servicii coordonate și sprijin pe întreaga durată de care au nevoie. Implementarea se bazează pe asumarea responsabilităților și pe integrarea măsurilor în planurile și bugetele instituțiilor responsabile.

7
direcții strategice

26
rezultate strategice

57
măsuri prioritare

FOAIA DE PARCURS ACOPERĂ ÎNTREGUL CONTINUUM AL PREVENIRII ȘI RĂSPUNSULUI

Prevenire → **Identificare timpurie** → **Solicitarea sprijinului și sesizare** → **Evaluare** → **Intervenție integrată** → **Reabilitare și/sau reintegrare** → **Monitorizare**

O ABORDARE BAZATĂ PE ECHITATE

Orice copil poate fi afectat de violență, însă riscurile și accesul la ajutor și servicii diferă în funcție de diverse carateristici care se intersectează, precum vârstă, gen, dizabilitate, situație socioeconomică, situație familială, mediu de rezidență.

Foaia de parcurs combină prevenirea pentru toți copiii cu sprijin adaptat pentru cei aflați în situații de vulnerabilitate. O atenție sporită este acordată mediului rural și comunităților în care riscurile sau barierele de acces la servicii sunt mai ridicate.

ALINIATĂ CU STANDARDELE INTERNAȚIONALE ȘI EUROPENE

- ✓ Recomandarea (UE) 2024/1238 privind sistemele integrate de protecție a copilului
- ✓ Convenția ONU cu privire la drepturile copilului
- ✓ Recomandările Comitetului ONU pentru Drepturile Copilului către România (2025)
- ✓ Ținta 16.2 a Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă privind stoparea abuzului, exploatării, traficului și a tuturor formelor de violență și torturii copiilor.

CUI SE ADRESEAZĂ

- autorităților și instituțiilor publice cu responsabilități în elaborarea, coordonarea și implementarea politicilor publice care vizează copilul
- tuturor instituțiilor, serviciilor și profesioniștilor care, prin natura activității lor, intră în contact direct sau indirect cu copiii

ministere și instituții centrale

autorități ale administrației publice județene și locale

instituții din domeniile educației, sănătății, ordinii publice și justiției

furnizori publici și privați de servicii sociale

organizații neguvernamentale

mediul academic

organizații profesionale

REZUMATUL

CELOR 7 DIRECȚII ȘI 26 DE REZULTATE STRATEGICE

7 DIRECȚII ȘI 26 DE REZULTATE STRATEGICE	SCHIMBĂRILE URMĂRITE PENTRU COPII
1 · CADRU LEGISLATIV COERENT ȘI ACTUALIZAT **1.1** Cadru legislativ general coerent și actualizat pentru prevenirea, identificarea, sesizarea și intervenția în situațiile de violență **1.2** Cadru legislativ coerent privind identificarea, examinarea, audierea și protecția copiilor victime sau martori ai violenței **1.3** Cadru legislativ pentru dezvoltarea sustenabilă și finanțarea serviciilor de tip Barnahus	Reguli clare și corelate privind prevenirea, identificarea, sesizarea și intervenția în situațiile de violență, inclusiv privind violența facilitată de tehnologie, și pentru dezvoltarea serviciilor integrate
2 · INSTITUȚII COORDONATE LA NIVEL CENTRAL, JUDEȚEAN ȘI LOCAL **2.1** Mecanism național de guvernanță și coordonare pentru prevenirea și combaterea violenței **2.2** Roluri, responsabilități și capacități instituționale consolidate la nivel județean și local (echipe intersectoriale locale, școli, servicii publice de asistență socială) **2.3** Cadru procedural unitar pentru identificare, semnalare, sesizare, evaluare, referire, intervenție și monitorizare **2.4** Mecanisme integrate de management de caz, referire și schimb de informații	Sprijin continuu pentru copii, prin responsabilități clare, proceduri comune și cooperare între instituții
3 · SERVICII INTEGRATE PENTRU COPII VICTIME ȘI MARTORI AI VIOLENȚEI **3.1** Acces echitabil și sustenabil la servicii specializate adaptate nevoilor fiecărui copil **3.2** Consolidarea intervenției integrate, multidisciplinare și interdisciplinare, inclusiv a serviciilor de tip Barnahus și a echipelor multidisciplinare	Acces echitabil la servicii specializate, intervenții coordonate; un parcurs mai puțin fragmentat pentru copil și un risc mai redus de revictimizare
4 · PROFESIONIȘTI PREGĂTIȚI ȘI SPRIJINIȚI **4.1** Nucleu comun de formare și practică profesională pentru profesioniștii care intră în contact cu copiii **4.2** Competențe specializate în funcție de rolurile profesionale **4.3** Formare de calitate, mentorat și sprijin pentru aplicarea competențelor în practică **4.4** Supervizare profesională și sprijin psihologic pentru profesioniști	Profesioniști care recunosc mai bine situațiile de violență, comunică adecvat cu copilul și familia și intervin eficient, susținuți prin formare, mentorat, supervizare și sprijin profesional.
5 · PĂRINȚI ȘI FAMILII SPRIJINITE **5.1** Programe de educație parentală adaptate diversității familiilor **5.2** Consolidarea capacității direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului (DGASPC) și a serviciilor publice de asistență socială (SPAS/DAS) de a furniza sprijin familiilor în situații de vulnerabilitate **5.3** Recunoașterea violenței și reducerea acceptării și normalizării acesteia în familie **5.4** Părinți pregătiți să-și sprijine copiii în prevenirea, recunoașterea și gestionarea riscurilor din mediul digital	Sprijin pentru creșterea copiilor fără violență și pentru gestionarea riscurilor, inclusiv a celor digitale
6 · PREVENIRE TIMPURIE ÎN TOATE MEDIILE DE VIAȚĂ ȘI INTERACȚIUNE ALE COPIILOR **6.1** Reducerea acceptării și normalizării violenței **6.2** Identificarea timpurie și sprijin pentru familiile aflate în situații de vulnerabilitate **6.3** Mecanisme accesibile și sigure de solicitare a sprijinului și de raportare a violenței **6.4** Prevenire în mediile de viață și interacțiune ale copiilor **6.5** Intervenții asupra factorilor de risc și prevenirea repetării violenței	Identificarea mai rapidă a riscurilor și furnizarea de sprijin înainte de agravarea lor. Prevenire conectată în mediile în care copiii trăiesc, se dezvoltă și interacționează și mecanisme sigure de solicitare a sprijinului și raportare.
7 · DATE CARE SPRIJINĂ PLANIFICAREA ȘI EVALUAREA REZULTATELOR **7.1** Cadru unitar pentru colectarea, schimbul, analiza și raportarea datelor **7.2** Studii periodice de prevalență, cercetări și analize de date **7.3** Monitorizarea răspunsului instituțional și planificarea intervențiilor la nivel teritorial pe bază de date **7.4** Evaluarea politicilor, programelor și serviciilor și folosirea rezultatelor în procesul decizional	Decizii și resurse orientate către nevoile reale ale copiilor și familiilor, urmărirea accesului copiilor la sprijin și a rezultatelor pentru copii.

Direcția 1 –

CADRU LEGISLATIV CONSOLIDAT ȘI ACTUALIZAT

Copilul trebuie să beneficieze de protecție și sprijin, indiferent de forma de violență sau de mediul în care aceasta se manifestă. Direcția urmărește actualizarea și armonizarea reglementărilor, clarificarea responsabilităților instituțiilor și profesioniștilor și corelarea procedurilor pentru a crea o bază comună pentru intervenții și servicii coordonate.

1.1 Cadru legislativ general coerent și actualizat pentru prevenirea, identificarea, sesizarea și intervenția în situațiile de violență

- ✓ Reglementări actualizate pentru a acoperi mai bine forme precum umilirea, manipularea emoțională, violența sexuală fără contact, violența facilitată de tehnologie și expunerea copilului ca martor la acte grave de violență.
- ✓ Obligații consolidate pentru instituții și profesioniști de a menține copiii în siguranță și de a interveni în situații de risc sau violență.
- ✓ Bază mai clară pentru cooperarea între instituții și pentru formarea și sprijinirea profesioniștilor care lucrează cu copii victime sau martori ai violenței

1.2 Cadru legislativ coerent privind identificarea, examinarea, audierea și protecția copiilor victime sau martori

- ✓ Responsabilități, competențe și proceduri sectoriale corelate pentru identificarea, examinarea, audierea și protecția copillor victime sau martori ai violenței.
- ✓ Limitarea procedurilor repetate și a riscului de revictimizare.

1.3 Cadru legislativ pentru dezvoltarea sustenabilă și finanțarea serviciilor de tip Barnahus

- ✓ Reglementări clare privind organizarea, funcționarea și finanțarea serviciilor specializate integrate pentru copii victime sau martori ai violenței.

Ce este un serviciu de tip Barnahus?

Modelul „Barnahus” reunește profesioniști din protecția copilului, sănătate, poliție și justiție, de regulă în același loc, într-un mediu adaptat copilului. Evaluarea, examinarea medicală, audierea și sprijinul specializat sunt coordonate pentru a reduce întârzierile, repetarea relatărilor și riscul de revictimizare.

Analiza practicilor europene produsă în cadrul proiectului evidențiază beneficiile unui astfel de răspuns integrat. Dezvoltarea sa sutenabilă în România necesită însă un cadru clar de organizare, coordonare și finanțare.

Direcția 2 –

GUVERNANȚĂ, COORDONARE ÎNTRE INSTITUȚII ȘI CAPACITATE CONSOLIDATE

Copilul victimă sau martor al violenței are nevoie de continuitate a sprijinului, de la identificare și sesizare, până la intervenție, servicii și monitorizare. Direcția clarifică rolurile instituțiilor de la nivel național, județean și local și consolidează cooperarea dintre acestea.

2.1 Un mecanism național de guvernanță și coordonare pentru prevenirea și combaterea violenței

- ✓ Roluri, responsabilități și mecanisme de responsabilizare clare pentru instituțiile implicate.
- ✓ Mecanism de monitorizare și evaluare a implementării Foii de parcurs.
- ✓ Mecanism de finanțare multianuală, cu prioritate pentru mediul rural.

2.2 Roluri, responsabilități și capacități instituționale consolidate la nivel județean și local

- ✓ Procedură de lucru pentru consolidarea funcționării Echipelor intersectoriale locale (EIL)
- ✓ Creșterea capacității sistemului de educație de a preveni și identifica timpuriu situațiile de violență și de a facilita accesul copiilor la sprijin.
- ✓ Monitorizarea îndeplinirii rolului de prevenire al serviciilor publice de asistență socială (SPAS/DAS).

2.3 Cadru procedural unitar pentru identificare, semnalare, sesizare, evaluare, referire, intervenție și monitorizare

- ✓ Proceduri și instrumente comune pentru identificare, semnalare, sesizare, evaluare inițială, referire, intervenție și monitorizare.
- ✓ Protocoale medicale și medico-legale adaptate copiilor.
- ✓ Mecanisme de protecție și raportare consolidate pentru copiii din sistemul de protecție specială și din centrele educative sau de detenție.

2.4 Mecanisme integrate de management de caz, referire și schimb de informații

- ✓ Gestionare coordonată și asigurarea continuității intervenției în cazurile complexe, precum cele care implică violență facilitată de tehnologie și proceduri judiciare.
- ✓ Instrumente pentru managementul cazurilor de violență facilitată de tehnologie
- ✓ O abordare comună pentru evaluarea și determinarea interesului superior al copilului.

CE ÎNSEAMNĂ PENTRU COPIL

Un copil poate avea nevoie de sprijinul mai multor instituții pentru evaluare, audiere, examinare și acces la servicii. Acest parcurs poate presupune deplasări, timp de așteptare și repetarea relatării experienței de violență, cu risc de revictimizare.

Foaia de parcurs urmărește ca instituțiile să își coordoneze intervențiile, să schimbe informațiile necesare în condiții de siguranță și să reducă timpii de așteptare și repetarea procedurilor.

Direcția 3 –

SERVICII SPECIALIZATE INTEGRATE PENTRU COPIII VICTIME ȘI MARTORI AI VIOLENȚEI

După intervenția de urgență, mulți copii victime sau martori ai violenței au nevoie în continuare de servicii de consiliere, psihoterapie, reabilitare și/sau reintegrare, dar acestea sunt insuficiente și inegal distribuite în teritoriu. Direcția urmărește ca fiecare copil victimă sau martor al violenței să primească fără întârziere sprijinul de care are nevoie, atât timp cât este necesar și cât mai aproape de locul în care trăiește.

3.1 Acces echitabil și sustenabil la servicii specializate adaptate nevoilor individuale

- ✓ Consiliere psihologică, psihoterapie, reabilitare și/sau reintegrare adaptate nevoilor copiilor victime ale violenței, familiilor acestora și furnizate pe întreaga perioadă necesară.
- ✓ Prioritate în dezvoltarea serviciilor specializate pentru comunitățile unde accesul este limitat.
- ✓ Soluții pentru menținerea accesului la servicii și atunci când oferta publică este insuficientă.

3.2 Consolidarea intervenției integrate, multidisciplinare și interdisciplinare

- ✓ Pilotarea serviciilor integrate de tip Barnahus, evaluarea acestora și, în funcție de rezultate, adaptarea și extinderea progresivă.
- ✓ Mecanisme și instrumente pentru gestionarea coordonată a cazurilor și monitorizarea traseului copilului

CE SPUN COPIII DESPRE ACCESUL LA SPRIJIN

Elevii (CNE) cer ca **accesul la consiliere școlară și la sprijin psihologic** să fie o prioritate: mai multe posturi de consilieri școlari ocupate și soluții de finanțare pentru consiliere și psihoterapie pentru copiii victime.

Aceștia cer ca primele etape de implementare a Foii de parcurs să se concentreze pe **școlile din mediul rural** și pe comunitățile insuficient deservite.

36% dintre adolescenții consultați prin U-Report vor o aplicație sau un chat unde să vorbească cu un psiholog, asistent social sau alt specialist.

Direcția 4 –

PROFESIONIȘTI PREGĂTIȚI ȘI SPRIJINIȚI

Procedurile funcționează doar dacă profesioniștii care lucrează sau intră în contact cu copiii recunosc semnele violenței, își cunosc rolul, comunică potrivit cu copilul și familia și lucrează bine în echipă. Indiferent de profesionistul sau instituția cu care intră în contact, copilul trebuie să beneficieze de un răspuns rapid, clar și coerent. Formarea, supervizarea și sprijinul profesional susțin un astfel de răspuns.

4.1 Nucleu comun de formare și practică profesională pentru profesioniștii care intră în contact cu copiii

- ✓ Conținuturi comune de formare incluse în programele de formare continuă pentru toate categoriile profesionale (recunoașterea semnelor violenței, sesizarea, măsurile de protecție, prevenirea revictimizării).

4.2 Competențe specializate în funcție de rolurile profesionale

- ✓ Module de formare specializată, adaptate rolurilor profesionale și etapelor intervenției, inclusiv privind prevenirea, intervenția și lucrul în echipe multidisciplinare și interinstituționale.
- ✓ Capacitate consolidată a profesioniștilor din protecția copilului care lucrează direct cu copii pentru evaluarea și intervenția în situații de suspiciune sau violență, inclusiv când familia refuză cooperarea.
- ✓ Capacitate consolidată de management și planificare a serviciilor la nivelul DGASPC.

4.3 Formare de calitate, mentorat și sprijin pentru aplicarea competențelor în practică

- ✓ Acces pentru profesioniștii din asistență socială și protecția copilului la programe de mentorat pentru a susține aplicarea competențelor în practica de zi cu zi.

4.4 Supervizare profesională și sprijin psihologic pentru profesioniști

- ✓ Supervizare profesională și sprijin psihologic pentru specialiștii care lucrează cu copii victime sau martori ai violenței.

CE AȘTEAPTĂ COPIII DE LA ADULȚII CARE LUCREAZĂ CU EI

Elevii (CNE) spun că profesorii trebuie pregătiți să abordeze teme precum consimțământul, relațiile sănătoase și siguranța digitală, iar copiii să fie implicați activ în conceperea activităților.

24%
vor ca profesorii și ceilalți adulți din școală să intervină mai rapid

19%
vor specialiști pregătiți să răspundă rapid și corect la violență

Consultare U-Report cu 100 de adolescenți.

Direcția 5 –

PĂRINȚI SPRIJINIȚI, RELAȚII FĂRĂ VIOLENȚĂ

Campaniile de informare sunt importante, dar nu pot schimba singure normele și comportamentele. Părinții și celelalte persoane de îngrijire au nevoie de sprijin continuu pentru a răspunde nevoilor copiilor fără lovituri, umilire sau frică. Direcția urmărește consolidarea familiei ca mediu de protecție, astfel încât copiii să crească în condiții de siguranță, grijă și respect, fără violență. Programele de sprijin pentru părinți se adaptează vârstei copilului și situației familiale și se conectează cu serviciile de sprijin atunci când apar vulnerabilități.

5.1 Programe de educație parentală adaptate diversității familiilor

- ✓ Programe de educație parentală adaptate etapelor de dezvoltare ale copilului și diferitelor configurații familiale, contextelor socioculturale și situațiilor de vulnerabilitate, care promovează disciplina nonviolentă, relațiile bazate pe respect, autoreglarea emoțională și educația digitală.

5.2 Consolidarea capacității DGASPC și SPAS/DAS de a furniza sprijin familiilor în situații de vulnerabilitate

- ✓ Personalul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului (DGASPC) și serviciilor publice de asistență socială (SPAS/DAS) este pregătit să furnizeze informare, consiliere, educație parentală și sprijin adaptat nevoilor familiei.

5.3 Recunoașterea violenței și reducerea acceptării și normalizării acesteia în familie

- ✓ Recunoașterea tuturor formelor de violență și informarea adulților cu privire la responsabilitatea și modalitățile de semnalare și sesizare a situațiilor de violență, inclusiv prin numărul unic național 119.

5.4 Părinți pregătiți să-și sprijine copiii în prevenirea, recunoașterea și gestionarea riscurilor din mediul digital

- ✓ Recunoașterea riscurilor online, folosirea setărilor de siguranță și adaptarea supravegherii parentale la vârsta și nivelul de dezvoltare ale copilului.

CE CONSIDERĂ COPIII IMPORTANT PENTRU SIGURANȚA ACASĂ

26% părinții trebuie să învețe să educe fără lovituri, țipete, umilire sau frică

23% copiii trebuie să știe unde pot cere ajutor

13% copiii să poată vorbi cu un psiholog, consilier școlar sau asistent social

36% pentru ca adulții să ia violența în serios trebuie să cunoască formele acesteia și efectele asupra copiilor

Consultare U-Report cu 100 de adolescenți.

Direcția 6 –

PREVENIRE ȘI INTERVENȚIE TIMPURIE PENTRU REDUCEREA RISCURILOR

Riscurile pot fi recunoscute și abordate mai devreme. Direcția urmărește acordarea de sprijin copiilor și familiilor înainte de agravarea problemelor și prevenirea repetării violenței. Violența nu este izolată, ea apare în familie, în școală, în comunitate sau online. O agresiune începută într-unul din aceste spații poate continua și se poate amplifica în altul. Prevenirea violenței necesită astfel intervenții conectate în toate mediile de viață, dezvoltare și interacțiune ale copiilor: familie, școală, comunitate, online.

6.1 Reducerea acceptării violenței

- ✓ Campanii și activități de transformare a normelor sociale și responsabilizare a membrilor comunităților

6.2 Identificare timpurie și sprijin pentru familii în situații de vulnerabilitate

- ✓ Aplicarea procedurii unice pentru identificarea, sesizarea și gestionarea coordonată a situațiilor de violență de către profesioniștii din serviciile sociale, de sănătate și educaționale.
- ✓ DGASPC intensifică sprijinul metodologic acordat SPAS/DAS pentru identificarea timpurie a vulnerabilităților asociate riscului de violență, a factorilor de risc la nivelul comunității și planificarea intervențiilor, inclusiv prin utilizarea datelor din Observatorul copilului.

6.3 Mecanisme sigure de raportare

- ✓ Promovarea numărului unic 119 prin campanii recurente și dezvoltarea unei platforme naționale cu resurse digitale care să faciliteze raportarea situațiilor de violență de către copii, părinți, profesioniști.

CE DORESC COPIII PENTRU PREVENIRE

La școală: să învețe despre respect, emoții și limite (27%); adulții să intervină mai rapid (24%).

Online: să recunoască violența online și să știe unde s-o raporteze (51%).

În comunitate: locurile frecventate de copii să fie supravegheate de adulți pregătiți (45%).

Consultare U-Report cu 100 de adolescenți

CE LE-AR DA COPIILOR ÎNCREDERE SĂ RAPORTEZE

Elevii (CNE) cer informații pe înțelesul copiilor despre ce urmează după o sesizare, garanții de confidențialitate și protecție împotriva represaliilor.

În consultarea U-Report, copiii au ales:

24% să știe unde pot cere ajutor

20% să cunoască numărul unic 119

14% platformele online să reacționeze mai repede

12% raportare ușoară și confidențială la școală

6.4 Prevenire în mediile de viață și interacțiune ale copiilor

- ✓ Activități în școli adaptate vârstei despre emoții, relații sănătoase, respectarea limitelor personale, consimțământ, siguranță digitală, prevenirea comportamentelor violente asociate normelor de gen.
- ✓ Sprijin între egali în școli prin mentorat, grupuri de sprijin și alte forme de participare și solidaritate pentru prevenirea hărțuirii, excluderii și izolării sociale

6.5 Prevenirea repetării violenței

- ✓ Mediere și practici restaurative în școli.
- ✓ Program național pentru prevenirea violenței sexuale în rândul adolescenților din serviciile rezidențiale de protecție specială.

Direcția 7 –

DATE FOLOSITE PENTRU DECIZII MAI BUNE

Date mai bune înseamnă protecție mai bună pentru copii. Datele ajută să înțelegem care sunt copiii afectați de violență, în ce contexte se produce violența și cine sunt agresorii, ce copii nu ajung la sprijin, unde serviciile sunt insuficiente în raport cu nevoile și dacă intervențiile produc rezultate pentru copii. Direcția urmărește generarea și folosirea acestor informații pentru prevenirea violenței, planificarea serviciilor și evaluarea rezultatelor intervențiilor pentru copii. Experiențele și opiniile copiilor contribuie la înțelegerea datelor și la îmbunătățirea sprijinului oferit.

7.1 Cadru unitar pentru colectarea, schimbul, analiza și raportarea datelor

- ✓ Definiții, indicatori și metodologii armonizate privind violența împotriva copilului
- ✓ Validarea traducerii Clasificării Internaționale privind Violența Împotriva Copilului (ICVAC) și analiza modalităților de utilizare a acesteia.
- ✓ Set național de indicatori privind violența împotriva copilului.

7.2 Studii periodice de prevalență, cercetări și analize de date

- ✓ Studii de prevalență, anchete naționale și analize care urmăresc amploarea, tipologia, factorii de risc și tendințele fenomenului, precum și funcționarea răspunsului instituțional.

7.3 Monitorizarea răspunsului instituțional și planificarea intervențiilor la nivel teritorial pe bază de date

- ✓ Analize periodice la nivel județean privind factorii de risc, vulnerabilitățile asociate violenței, accesul la servicii, utilizând inclusiv date din Observatorul copilului, pentru stabilirea priorităților județene și a sprijinului metodologic acordat SPAS/DAS.

7.4 Evaluarea politicilor, programelor și serviciilor și folosirea rezultatelor în procesul decizional

- ✓ Eficiența, echitatea și impactul politicilor, programelor, serviciilor sunt evaluate, iar deciziile de a le continua, ajusta sau extinde se bazează pe dovezi și pe experiența beneficiarilor, inclusiv a copiilor.

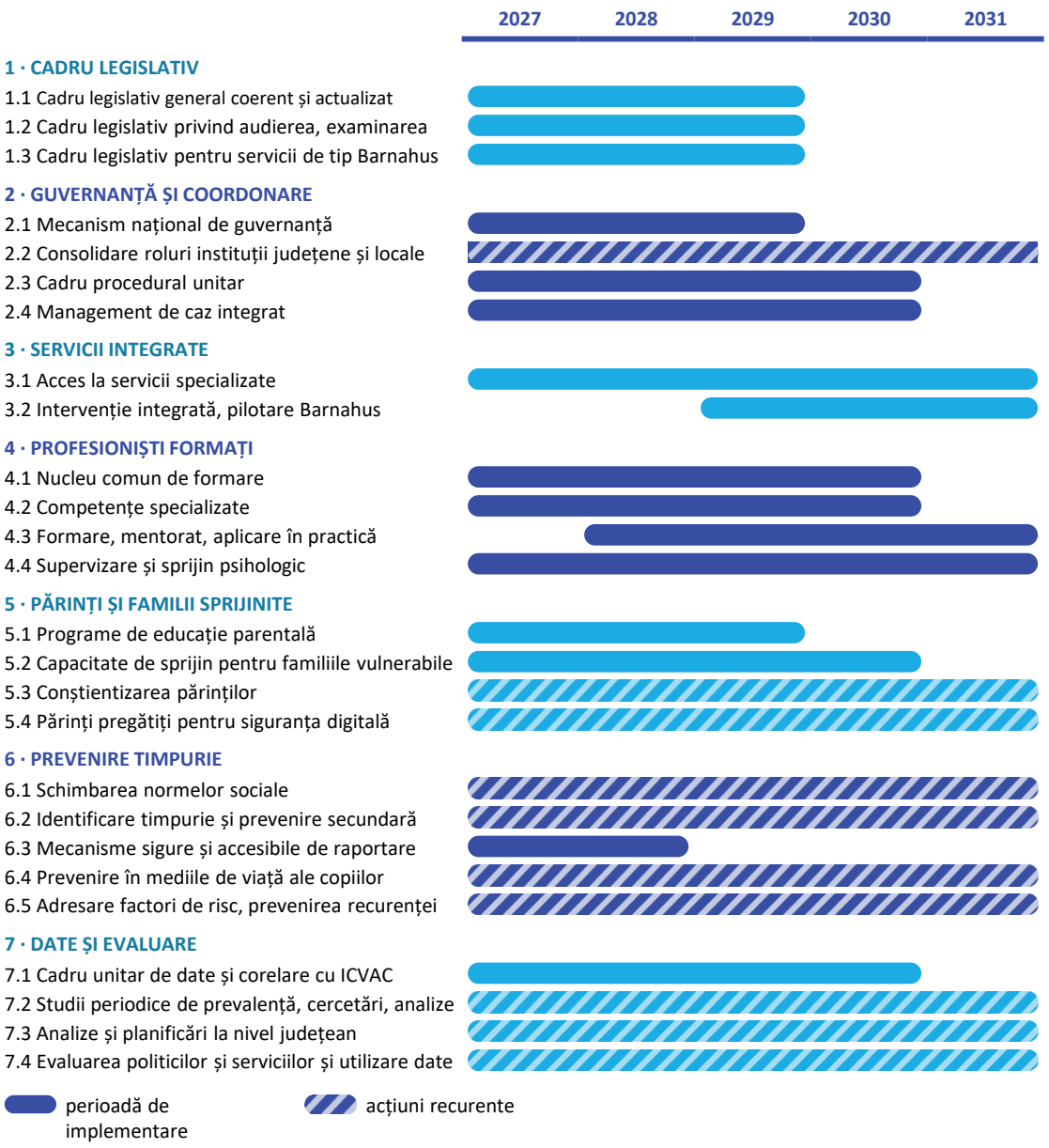
Cazurile raportate către autorități reprezintă doar o parte a realității

Datele administrative descriu cazurile de violență care ajung în atenția autorităților și răspunsul acestora. Studiile de prevalență surprind și experiențe de violență care nu sunt raportate autorităților, oferind o imagine mai amplă asupra fenomenului.

Atunci când sunt analizate împreună, aceste surse ne ajută să înțelegem mai bine diferența dintre amploarea fenomenului, nevoia de protecție și cazurile care ajung efectiv la sprijin, precum și să orientăm sprijinul timpuriu și resursele către copiii, familiile și comunitățile care au cea mai mare nevoie.

Calendarul

IMPLEMENTĂRII 2027–2031

CINE IMPLEMENTEAZĂ

Implementarea se sprijină pe autoritățile și instituțiile existente, fără a crea structuri paralele.

Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție (ANPDCA)	• poate asigura secretariatul tehnic de monitorizare a măsurilor propuse în Foaia de parcurs, în calitate de autoritate centrală în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului. • poate facilita cooperarea interinstituțională, asigura sprijin metodologic pentru nivelul județean și local în domeniul protecției copilului și coordona procesul de monitorizare și raportare a progresului.
Consiliul de Coordonare în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului, care funcționează pe lângă Președintele ANPDCA	• principalul mecanism strategic de coordonare intersectorială a implementării Foii de parcurs. • poate facilita coordonarea contribuțiilor instituționale și sectoriale, analiza progresul implementării, sprijini soluționarea blocajelor interinstituționale și formula propuneri pentru îmbunătățirea colaborării interinstituționale.
Consiliul Consultativ al Copiilor de pe lângă ANPDCA	• mecanismul permanent de participare a copiilor la implementarea, monitorizarea și evaluarea Foii de parcurs. • poate formula recomandări privind prioritățile de intervenție, accesibilitatea măsurilor și experiențele copiilor în raport cu mecanismele prevăzute în Foaia de parcurs.
Ministere și instituții responsabile	• pot integra măsurile relevante în strategiile și planurile de acțiune, implementa acțiunile prevăzute în Foaia de parcurs și raporta periodic progresul realizat.
Consilii județene, DGASPC, EIL, SPAS/DAS	• pot asigura implementarea măsurilor la nivel teritorial, în conformitate cu responsabilitățile stabilite prin cadrul normativ și procedural aplicabil.

Protecția copilului nu începe atunci când violența a avut loc. Ea începe prin prevenire și identificarea timpurie a riscurilor și vulnerabilităților, continuă prin intervenție promptă și se consolidează prin servicii coordonate și continue, adaptate nevoilor copilului, oriunde se află sau interacționează acesta - acasă, la școală, în comunitate sau în mediul digital.

Implementarea Foii de parcurs este pasul necesar pentru transformarea acestei viziuni într-un răspuns coerent și funcțional pentru fiecare copil.

COPIII VOR SĂ PARTICIPE LA MONITORIZARE

Elevii (CNE) vor să fie consultați periodic, inclusiv prin consiliile elevilor, să contribuie la materialele de informare și să testeze instrumentele de raportare.

Elevii cer obiective concrete pentru fiecare an și o evaluare care să includă sentimentul de siguranță în școală, încrederea în mecanismele de raportare și accesul real la sprijin.

Documentul integral și studiile care stau la baza acestuia pot fi consultate accesând: https://copii.gov.ro/ și https://www.unicef.org/romania/ro